

Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiata kaammattuutitut aalajangersagaanik nr. 3/2015-imik, Inatsisartut tapersiinissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut:

Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiata Savalimmiuni, Kalaallit Nunaanni Islandimilu naalackersuisunut kaammattuutigaa Nunat Avannarliit Killiit aalisarnerup iluani naalackersuinikkut suleqatigiinneq nukittorsaqqullugu Nunat Avannarliit Killiit aalisagaqarfissuunerata iluaqutissartaata atorluarneratigut. Aalisarnerup iluani suleqatigiinnerup qanoq iliorluni annertusarneqarsinnaanera qulaajaqqullugu nunani taakkunani pingasuni naalackersuisunut inassutigineqarpoq misissuinerullu inernerinik ataatsimut Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiannut nassuiaateqarlutik, sammisani ukunani qulequttat qulaajaavigineqarsinnaasut (Delegationsformand Lars-Emil Johansen)

Akissuteqaat

(Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiata kaammattuutitut aalajangersagaanik nr. 3/2015-imik, Inatsisartut tapersiinissaannik siunnersuummut Naalackersuisut qujassuteqarput.

Aalisarnermut politikki aammalu nunat akornanni suleqatigiinnissamik periarfissat assi-giingitsut eqqartorneqarnerini Nunat Avannarliit Killiit Siunnersoqatigiiffiat, oqaloqatigiiffissatut periarfissatsialaasoq Naalackersuisuni isumaqarpugut. Aalajangiivissatut siunnersuummi eqqaaneqarsimasutut Naalackersuisoqarfiit akornanni assigiinngitsutigut suleqatigiiffeqartoqareerpoq, atorfilittat, suliffeqarfiit aammalu aalisarnerup iluani inuutissarsiornermut tunngasutigut. Sutigut suleqatigiittoqarnersoq aammalu suliniutit sorliit ingerlaneqarnerisut tamakkiisumik paasiuminaassinnaapput, taamaattumillu suleqatigiinnerup ilaatigut qanoq ingerlanneqarneranik tikkuussisumik nalunaarusiortoqarnissaa isumassarsiat-sialaassaaq. Taamaaliorneq suliniutissanik assigiinngitsunik aamma suleqatigiit akornanni sunniuteqarluartunik kinguneqartitsisinnaassaaq.

Nunat Avannarliit Killiit akornanni angusaqarfiusumik oqaloqatigiinnerulernissamik soquti-ginnineq Naalackersut pisariaqartutut naleqquttutullu isigaat. Ilutigalugu Nunani Killerni Avannarlerni naalackersuisut akornanni qanimut oqaloqatigiittoqartareerpoq. Nunani Avannarlerni Killerni naalackersuinermik sulialinnik naapitsinissaq immikkut pingaaruteqartutut isigaara kiisalu aalisarnermut politikki unammilligassanik misilittakkanillu immersoqatigiinnerit immikkut pingaartillugit. Kingullermik Savalimmiuni Pisortatigoortumik tike-raarama immamit pisuussutitta tamakkiisumik atorluarnissaanik suliniuteqarneq pillugu ataatsimiinnermi (blå bioøkonomi), Nunat Avannarliit Killerni aalisarnermut tunngasuni oqaloqatigiinnermut periarfissaqarsimavunga.

Nunat Avannarliit Killiit akornanni arlalippaalussuartigut assigiissuteqaraluarluta pingaaruteqarpoq maluginiassallugu teknikkikkut unammilligassaqarmat assersuutiginnaarlugu Nunat Avannarliit Killiit ataatsimoorussamik aalisarnikkut periuseqalernissaanik ilusilersuiniarnermi aammalu EU-p tungaanut, aalisakkanut ataatsimut pigisanut tunngasuni ataatsimoorumik isummerniarnermi allanullu isumaqatiginiagassanut atatillugu.

Peqassutsinik agguaassineq suliaavoq Naalagaaffiit sinerialinnut tunngasuni aammalu NEAFC-mit akisussaaffigineqartoq. Nunarput NEAFC-mut DFG suleqatigineratigut ilaasortaavoq, taamaalilluni Savalimmiut, Kalaallit Nunaat Danmark-ilu NEAFC-p ataani ataatsimut nipeqartarlutik. Naalagaaffiit sineriallit pillugit kiisalu EU-mut tunngasuni isumaqatigiinniarnerni Nunarput kisimiittarpoq. Nunarput aamma tassaavoq nuna OLT-mut attuumassuteqartoq taamaalillunilu Island-imut Savalimmiunullu, OLT-mut ilaasortaangitsunut naleqqiulluni EU-mi allatigut periarfissarissaarnerulluni.

Kalaallit Nunaat EU-lu siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu suleqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqarput aammalu aalisarnermut tunngatillugu isumaqatigiissuteqarluni Nunap karsianut annikinngitsumik tapertaasumik aammalu EU-p iluani tuniniaasinnaanermut Nunanut sanilitsinnut naleqqiulluta, allaanerulluinnartunik periarfissiisumik. Kalaallit Nunaata EU-mut akileraarutitaqanngitsunik periarfissaqarnera patsiseqarpoq Kalaallit Nunaata EU-mut pitsaasumik aalisarnermut isumaqatigiissuteqarneranik. Island Savalimmiullu allarluninarnik EU-mut isumaqatigiissuteqarput aammalu pisassiisutit annertussusaannut tunngasuni paarlaasseqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqarlutik.

Aalisagartassanik agguaassinermut tunngatillugu Nunat Avannarliit Killiit ataatsimut nipeqarnissannik oqallittoqarnerani, pingaaruteqarluinnarpoq nalilersussallugu, qanoq naleqqut-siginersoq aammalu teknikkikkut periarfissaqarnerasoq. Suliniutit taama ittut maannakkut Naalackersuisut tapersersorsinnaangilaat.

Nunat Avannarliit Killiit akorngini aalisarnermik inuutissarsiuteqarnerup iluani arlaqaqisuni suleqatigiittoqalereersoq Naalackersuisut isumaqarfigivaat. Aalisarneq pillugu Nunat Avannarliit Killiit akorngini suleqatigiittoqareerpoq soorlu suleqatigiiffinnii ICES-tut, NEAFC-tut, Nunat Avannarliit, NORA allallu iluini. Maani suliniuteqarneq immamit pisuussutitta tamakkiisumik atorluarnissaanik suliniuteqarneq pillugu (blå bioøkonomi) suleqatigiinnerup maannamut ingerlallualereersumut assersuutitut taaneqarsinnaavoq. Assersuutigalugu taaneqarsinnaavoq aalisarnerup iluani naleqartitsinerulernerup ukkanneqarnera annertusoq, sammisaq nunat akorngini misilittakanik ajunngequtaasut pillugit paarlaasseqatigiiffiusuusoq.

Naalackersuisut aalisarnerup iluani arlalitsigut Nunani Avannarlerni Killerni suleqatigiinneq iluaqutaalluarsinnaanerani annertusaarusunnermik kissaateqarnerup ajunngitsuuneranik naliliissuteqarsinnaapput, isumaqatigiissutaareersut atuuttut aamma pisussaaffiliissutaareersut nunat suleqatigisaminnut immikkut atuutsilersimasaat ataqqineqarpata. Naalackersuisut isumaqarput nunat aalisarnermut ministerii aalisarneq pillugu ataatsimut iliussaasinnaasunik aaqqiissuteqarsinnaanerminnut suleqatigiinnerulerpata pitsaaqutaalluassasoq. Ministerit akunnerminni suleqatigiinnerulerpata Nunat Avannarliit Killiit akorngini unammilligassaasunut aaqqiissuteqarnissamut annertuumik piuumassuseqartoqalissaaq.

Ilanngullugu eqqaaneqassaaq Nunat Avannarliit Killiit siunnersuutaat akuerineqassagaluarpat Aalisarnermut Piniarnermut Nunaateqarnermullu Naalackersuisoqarfimmi allaffissornikkut sulisunik immikkut pilersitsisoqartariaqassagunarmat qularnanngitsumillu AC-fuldmægtigit marluk angullugit sulisorineqalissagunarlutik aamma ilimagineqassalluni Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfimmut kiisalu Suliffeqarnermut aammalu Nunanut allanut tunngasuni Naalackersuisoqarfimmi taamatut pilersitsisoqassagunarlu.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuut akuersissutigineqassappat, akuersissutigineqarneranullu atatillugu Naalakkersuisoqarfiit aningaasaliissuteqarfigineqareerneranumut attuumatinneqarlutik matussuserneqassappata, naatsorsuutigineqartariaqassaaq sulisorisat suliamminnik allanik suliassarissaminnik annikillilerisariaqassanerannik.

Nunatta Karsia aningaasameerpoq, Nunat Avannarliit Killiillu akorngini aalisarnermut tunngasuni suleqatigiinnerup atuuttup annertoreeqisup aqqani, nalilerneqarpoq ersareqqissaartumik nalilertariaqartoq Nunat Avannarliit Killiit suleqatigiiffianut nalunaarusiornissamik immikkut aningaasaliissuteqarnissaq pissusissamisoornersoq, soorlu aalajangiiffigisassatut siunnersuummi tamanna allaaserineqartoq.

Naalakkersuisut aalajangiiffigisassatut siunnersuut akuerineqassanngitsoq inassutigivaat, suleqatigiiffinni allani ullumikkut annertunerpaartaatigut suliarineqartareersunut suliaqartitsinissamut immikkut aningaasaliissuteqarnissamut qinnuteqarnissaq pissusissamisuumngitsutut naatsorsuutigineqarmat.